

אמר ליה: אפילו שמונה אסור⁽⁹¹⁾.

בעא מיניה ההוא רצענא מרבי אמר: תפרו לסנדל מבפנים במנעל של עור — מהו לתת בו מסמרים?

אמר ליה שמעתי מרבי יוחנן שבאופן כזה מותר. ולא ידענא מאי טעמא התיר.

אמר ליה רב אשי: וכי לא ידע מר מאי טעמא התיר רבי יוחנן?

טעם ההיתר הוא: כיון דתפרו לסנדל מבפנים הוי ליה מנעל. ורק בסנדל גזרו ביה רבנן דומיא דמעשה שהיה, אבל במנעל לא גזרו ביה רבנן.

בעא מיניה רבי אבא בר זבדא מרבי אבא בר אבינא: עשאו למסמר כמין כלבוס — שכופף את שני ראשיו ונועץ את שניהם בסנדל — מהו לצאת בו בשבת?

אמר ליה: מותר הואיל ונשתנה משאר המסמרים אינו דומה למעשה שהיה ולא גזרו עליו.

איתמר נמי: אמר רבי יוסי ברבי חנינא: עשאו כמין כלבוס מותר.

אמר רב ששת: חיפהו את הסנדל כולו מלמטה במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו לסנדל — מותר.

תניא כוותיה דרב ששת: לא יצא האיש בסנדל המסומר, ולא יטייל בסנדל מבית לבית⁽⁹²⁾.

ולא עוד אלא אפילו ממטה למטה בתוך הבית אסור לנעול סנדל זה.

אבל מטלטלין אותו לכסות בו את הכלי ולסמוך בו כרעי המטה ואין בו משום איסור מוקצה משום שהוא "כלי".

ורבי אליעזר ברבי שמעון אוסר לטלטלו לצורך שימוש כל שהוא — גזירה שמא יבוא לנעול אותו.

נשרו רוב ממסמרותיו, ונשתייר בו ד' או ה' מסמרים — מותר. [ויתבאר לקמן].

ורבי מתיר אפילו אם נשתיירו עד שבע.

חיפהו בעור מלמטה וקבע לו מסמרות מלמעלה — מותר שאינו כעין אותו סנדל שהיה במאורע שמחמתו גזרו רבנן גזירת סנדל.

עשאו כמין כלבוס, או כמין טס, או כמין יתד, או שחיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו — מותר.

והוינן בה: הא גופה דברייתא קשיא.

אמרת: נשרו רוב מסמרותיו מותר, ומשמע שבכל מקרה שנשארו רק "מיעוט"

91. הרמב"ם [י"ט, ס] אוסר לנעול סנדל

המסומר, אבל הוא השמיט את כל פרטי צורתו שבסוגיא וכן את מספר המסמרים. וכתב המגיד משנה שהוא סובר שאין לנו היום סנדל ששמים בו מסמרים לנוי, וכל המסמרים בסנדלים שלנו עשויים לחזק ולכן הם אסורים בכל אופן. וראה

להלן.

92. כאן מבואר בביריתא שאסרו סנדל המסומר אפילו בבית, וצריך לומר כי מה שהמשנה אומרת לא יצא נאמר על תכשיטים ונקטו לשון זה בסנדל אגב תכשיטים. וראה לעיל במשנה